

KS § 27 Medborgarförslag, badhusparken

Diarienummer KS 2020/742

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att bifalla medborgarförslaget och bevilja åtgärder enligt förslaget samt uppdra kommundirektören att ta fram en skötselplan i samband med detta.

Beslut från föregående instans

Samhällsbyggnadsutskottet beslutar att föreslå kommunstyrelsen att bifalla medborgarförslaget enligt nedan.

Att bevilja åtgärder enligt medborgarförslag samt fastställa att en skötselplan ska göras i samband med detta.

Sammanfattning av ärendet

Bakgrund och information

Ett medborgarförslag (se Bilaga 1) gällande Brunnsparken i Hammarstrand har lämnats in till Ragunda kommun. Många i Hammarstrand känner inte till parkens historia och besökande reflekterar knappast att det faktiskt är/har varit en park på grund av dess totala förfall.

I slutet på 1800-talet och början på 1900-talet var parken en attraktion som lockade besökare då människor trodde att brunnen i parken hade helande effekter om man badade eller drack vattnet. Kring detta går det läsa mer i Bilaga 2 & Bilaga 4. Tyvärr finns det idag inga dokument eller fotografier där vi övergripande kan se parkens totala omfattning för 100 år sedan.

Parkens nuvarande utformning är en tolkning som gjordes på 1980 då brunnen och parken delvis restaurerades och rustades upp. Sting Engström berättar att det under restaureringen inte fanns några spår av parkens ursprungliga utformning eller omfattning. Efter parkens upprustning 1980 tycks underhållet uteblivit och parken har förfallit.

2017 tog landskapsarkitekten Anna Kristensen fram en förstudie för renovering och utveckling av Brunnsparken i Hammarstrand (Bilaga 2). Denna förstudie togs fram som ett LONA projekt med Bygg & Miljökontoret samt Ragunda hembygdsföreningen. Förstudiens förslag använder sig av parkens nuvarande gångstigar och lokalisering av brunnen.

Samma år skrev Ann Wärme sitt examensarbete om Brunnsparken för Hermods yrkeshögskoleutbildning för trädgårdsmästare, arbetet innehåller mycket historia och behandlar även Anna Kristensens förslag. Se bilaga 4.

Justerande		Utdragsbestyrkande

Medborgarförslaget

Att åtgärda parken enligt medborgarförslaget bedöms kosta mellan 125–150 000 beroende på om AMI kan bistå med hjälp och beroende på kvalitén på belysning och bänkar.

Detta skulle åtgärdas:

- Lägga på mer grus på de 350 meter gång som finns
- Byta armatur i de 8 belysningsstolparna
- Inventering av växter och röjning av sly och oönskad växtlighet
- Byta bänkarna eller renovera om det går.
- Snygga upp och återställa skifferplattorna runt brunnen.
- Uppföra informationsskyltar om parken och dess historia.

Förstudien

För att få en träffsäker prisbild av förstudien skapad av Anna Kristensen bör vissa saker fastställas så som belysningens omfattning, hur trogen kommunen ska vara detaljer från förra sekelskiftet och gångarnas dragning. Kostnadsförslaget bör tas fram av en kompetent entreprenör. Förslaget i förstudien omfattar område A i Bilaga 3. Bilaga 3 visar var parkens gångvägar går.

Omständigheter kring parken

Några omständigheter kring parken som kan vara bra att känna till.

Då stigen ner till brunnen lutar ganska mycket kan parken vara svårtillgänglig från Centralgatan för människor som rör sig med hjälpmedel eller har problem att gå. Dessa människor skulle lättast få tillträde från Strandvägen. Det kanske är möjligt att leda om parkens gångar för att underlätta tillträde från Centralgatan. Alternativt att en trapp installeras men det utesluter troligen möjligheten att få med sig en rollator.

Små rännilar bildas vid stora regn och skär sönder de brantare gångvägarna.

Parken är inte en naturlig genväg som parker i städer kan vara. Detta i kombination med dess relativa svårtillgänglighet och totala brist på skötsel gör att människor inte vistas i den eller ens känner till att det är/varit en park.

Parken kan inte skötas som en vanlig park med stora gräsytor som klipps av en åkgräsklippare. Förstudiens botaniska lösning skulle innebära en ökad skötsel initialt men efter 2-3 år när växterna etablerat sig skulle skötselbehovet troligen vara mindre än i en vanlig park, förslaget har tagits fram så att parken ska vara lättskött. Förstudien tar även hänsyn till den befintliga faunan som i sig är lite annorlunda och unik. Se förstudien för växtlistan skötselplan samt medborgarförslaget för att se en del av växterna i blom.

Justerande		Utdragsbestyrkande

När växterna i parken har etablerat sig kräver en park som Brunnsparken inte skötsel lika ofta som andra parker med gräsytor som ska klippas. Men det är väldigt viktigt att den får den skötsel den behöver även om det tar längre tid när det väl det behövs.

Om medborgarförslaget genomförs utesluter det inte att andra åtgärder inte kan genomföras vid ett senare tillfälle. Moderna belysning och bänkar skulle dock visuellt kunna krocka om staket och paviljong byggs med anor för förra sekelskiftet.

Förslag på alternativa åtgärder

För att locka fler besökare och mer återkommande besökare, bybor, förbipasserande och sommargäster till parken skulle en frisbeegolfbana (discgolf) kunna anläggas. Med områdets varierande terräng finns det goda möjligheter för att skapa varierade och intressanta banor. Förstudiens förslag på placering berör bara en del av parken och om korgar placeras med eftertanke borde det gå att få till en bra lösning där det ena inte utesluter det andra. Under sommaren 2020 var frisbees många gånger slutsålda i butiker eftersom sporten blivit populär. Korgar kostar ca 1500 kr styck och normalt har en bana 9 eller 18 hål, banorna kräver inte mycket skötsel. Även området kring Bingoplanen skulle kunna nyttjas till detta.

Bilagor

Medborgarförslaget
Förstudie
Gångvägar
Examensarbete

Förslag till beslut

Att politiker beslutar att bevilja åtgärder enligt medborgarförslag samt fastställa att en skötselplan ska göras i samband med detta. Berörda politiker bör läsa förstudien och besöka platsen för att få en bättre uppfattning om området och därefter besluta om ytterligare åtgärder ska genomföras enligt förstudie och eller frisbeegolfbana. Ett beslut om ytterligare åtgärder ska tas senast 1:a april 2021 för att undvika att exempelvis belysning rustas upp som senare ska bytas ut. Om skötsel av parken ska bedrivas av annan verksamhet än Ragunda kommun ska även detta beslutas senast 1:a april 2021.

Beredande handläggare

Andreas Bergvall

Beslut skickas till

Förslagsställaren

Justerande		Utdragsbestyrkande